

Overheidsmanager is stout en taai, maar loyaal

- vrijdag 29 januari 2010

Fons Leroy loodste de VDAB naar het tijdperk van maatwerk in plaats van confectie.belga © DIRK WAEM

BRUSSEL - Fons Leroy, topman van de arbeidsmarktdienst VDAB, is overheidsmanager 2009.

Van onze redacteur

Waarin verschilt Fons Leroy van Bert De Graeve? Fons Leroy (VDAB) is de overheidsmanager van 2009, Bert De Graeve (Bekaert) is de jongste (privé-)manager van het jaar?

In niet zo veel, blijkt.

Beiden werden maar verkozen omdat ze zakelijk succes hadden.

De twee hebben hun organisaties totaal moeten omgooien, heruitvinden zelfs, en herstructureren. De ene wegens mondiale economische verschuivingen; de andere omdat een nieuwe organisatiewind opstak in de Vlaamse overheid (verzelfstandigde agentschappen) maar ook wegens de veranderende economie: grote tekorten op de arbeidsmarkt en daarna plots toenemende werkloosheid.

Voor beiden is onderzoek en ontwikkeling en innovatie onontbeerlijk. De VDAB stapte over van confectiewerk naar maatwerk, voor bedrijf én werkzoekende.

Beiden moesten een visie hebben en die ook kunnen overdragen op hun medewerkers en in de buitenwereld. Ze zijn beide ook communicatief sterk.

Beiden moeten op lange termijn werken, maar tegelijk op korte termijn kunnen scoren.

Voor overheidsmanagers is de lange termijn wellicht toch iets belangrijker. Er zijn geen overheidsmanagers van het jaar die maar een carrière van een paar jaar in hun bedrijf achter de rug hadden toe ze de prijs kregen. Je moet dus taai zijn. 'Kunnen wachten op het juiste moment om dan de juiste visie te geven', zei Inge Vervotte (CD&V), de federale minister van Ambtenarenzaken, tijdens de uitreiking van de prijs.

Braaf zijn is geen voorwaarde om een goede overheidsmanager te zijn. Geen enkele van de recente overheidsmanagers van het jaar is dat. Loyaal zijn tegenover de hoofdaandeelhouder, de politiek, is wel

een voorwaarde: aanvaarden dat die uiteindelijk beslist en zijn eigen redenen kan hebben om iets... niet te beslissen.

Die eigenschappen zijn terug te vinden bij alle overheidsmanagers van de voorbije jaren: Fons Leroy van de VDAB (2009), Frank Van Massenhove van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid (2007), Ingrid Lieten (2006) die toen nog topvrouw van De Lijn was, Frank Robben van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (2005), en Piet Vanthemsche, in 2004 nog topman van het Federaal Voedselagentschap.

Ook Eric Stroobants en Karel Baeck zijn daarvan voorbeelden. Die kregen gisteren van de organiserende VVBB (Vlaamse Vereniging voor Bestuur en Beleid) de prijs voor hun verdienstelijke loopbaan als overheidsmanager. De eerste was jarenlang topman van de Vlaamse administratie en leidde die ook door de hervormingen van de afgelopen 20 jaar; de tweede leidde jarenlang de RVA en was haast altijd de eerste om efficiëntievernieuwingen zoals de boordtabellen in te voeren.

Wat opvalt bij het overlopen van de volledige lijst, is dat haast alle overheidsmanagers van het jaar, uit 'autonome agentschappen' komen. Slechts één, Frank Van Massenhove, staat aan het hoofd van een 'ministerie'. Dat betekent dat alleen wie voldoende autonomie heeft, zijn managementcapaciteiten kan bewijzen. In de meeste 'ministeries' is de autonomie van de managers beperkt en de greep van de politiek nog sterk.

Als de overheid goede managers wil, moet ze die autonomie geven.

www.vvbb.be

Guy Tegenbos